

Kommuneplan for Dovre

DOVRE KOMMUNE

AREALDELEN

Høringsforslag

Vår visjon og vårt hovedmål:
"Dovre er livskvalitet – du trives i Dovre".

Innholdsfortegnelse

1. Arealpolitikk.....	3	4.2.4	Fritidsbebyggelse.....	39
1.1 Landbruk.....	3	4.2.4.1	Plankrav.....	39
1.2 Setre	5	4.2.4.2	Rekkefølgebestemmelser	39
1.3 Måsåhus og andre mindre hus i utmerka	6	4.2.5	Offentlig og privat tjenesteyting.....	40
1.4 Kulturvern	7	4.2.5.1	Plankrav.....	40
1.5 Naturområder	10	4.2.6	Fritids- og turistformål.....	40
1.6 Biologisk mangfold.....	12	4.2.6.1	Plankrav.....	40
1.7 Vilt og fisk.....	13			
1.8 Friluftsliv	14	4.3	Samferdselsanlegg og infrastruktur	41
1.9 Motorferdsel i utmark.....	17	4.3.1	Byggegrense	41
1.10 Samordnet areal- og transportplanlegging	18	4.3.2	Utvidet bruk av avkjørsler.....	41
1.11 Samferdsel	18			
1.12 Risiko og sårbarhet	20	4.4	Landbruks- natur og friluftsområder - LNFR.....	41
1.13 Kraftutbygging.....	20	4.4.1	Generelt.....	41
1.14 Massetak	21			
1.15 Byggeområder	52	4.5	Bruk og vern av vassdrag med tilhørende strandsone	42
1.16 Hensynssoner		4.5.1	Bestemmelser om bygging for områder inntil 50m fra vassdrag	42
2. Overordnet ROS arealdelen herunder avbøtende tiltak	28	4.5.2	Bestemmelser om tiltak på landbruks-eiendommer i områder inntil 50 m fra vassdrag.....	43
2.1 Innledning.....	28			
2.2 Status.....	28	4.6	Hensynssoner	42
2.3 Utfordringer og beskrivelse av aktuelle risikoforhold	28	4.6.1	Sikrings-, støy og faresoner med fareårsak eller miljørisiko.....	43
2.4 Avbøtende tiltak.....	31	4.6.2	Område for grunnvannsforsyning.....	43
3. Samlet vurdering	32	4.6.2.1	Bestemmelse om hensynssoner grunnvann.....	43
4. Bestemmelser og retningslinjer.....	32	4.6.3	Støysoner.....	43
4.1.1 Generelle bestemmelser	33	4.6.3.1	Bestemmelse i støysoner	43
4.1.2 Plankrav.....	33	4.6.4	Faresoner.....	43
4.1.3 Dispensasjon.....	33	4.6.4.1	Bestemmelser til faresone langs el.ledning.....	43
4.1.4 Utbyggingsavtaler	33	4.6.5	Bestemmelse til aktsomhetsområde skred.....	43
4.1.5 Energi.....	34	4.6.6	Sone med særlig hensyn til landbruk, reindrift, friluftsliv, grønnsstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø med angivelse av interesse	43
4.1.6 Bestemmelser om rekkefølgekrav	34	4.6.7	Sone med særlig hensyn til friluftsliv.....	43
4.1.7 Bestemmelser om universell utforming.....	34	4.6.8	Hensynssoner med særlig hensyn til landskap.....	43
4.1.8 Estetikk og grønnsstruktur.....	34	4.6.9	Retningslinje om skjøtsel og tiltak i seterområdene	44
4.1.9 Skilting	35	4.6.10	Hensynssoner for bevaring av naturmiljø.....	44
4.1.10 Bestemmelser om kulturlandskap og kulturminner	36	4.6.10.1	Bestemmelser for bevaring av naturmiljø.....	44
4.1.11 Barn og unges interesser	36	4.6.10.2	Hensynssoner for båndlegging etter naturmangfoldsloven	44
4.1.12 Samfunnssikkerhet og beredskap (ROS-analyse).....	36	4.6.10.3	Bestemmelse til hensynssone for båndlegging etter naturmangfoldsloven.....	45
4.1.13 Avløp for eiendommer som ikke er tilknyttet off. avløpsanlegg.....	37	4.6.11	Hensynssone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde.....	45
4.1.14 Virkning av planen	37	4.6.12	Bestemmelse til hensynssone for gjeldende reguleringsplaner.....	45
4.2. Bebyggelse og anlegg	37			
4.2.1 Ny boligbebyggelse.....	37			
4.2.1.1 Plankrav.....	37			
4.2.2 Områder avsatt til næringsvirksomhet.....	38			
4.2.2.1 Plankrav.....	38			
4.2.3 Områder avsatt til råstoffutvinning	38			
4.2.3.1 Plankrav.....	38			

Utsikt over Dovreskogen

1 Arealpolitikk

1.1 Landbruk

Fakta:

Nasjonale målsettinger (St.meld. nr 9 (2011-2012): ”Landbruks- og matpolitikken. Velkommen til bords.”) sier: *”Det skal legges til rette for økt produksjon av jordbruksvarer som det er naturgitt grunnlag for og som markedet etterspør, slik at selvforsyningsgraden kan opprettholdes. Det er viktig med et aktivt og bærekraftig landbruk over hele landet, og en variert bruksstruktur. Det ønskes en raskere omsetningstakt av landbrukseiendommer og at ubebodde eiendommer blir brukt til boliger.”*

Dovre kommune har vel 31600 dekar jordbruksareal i drift. Tendensene er at det aktive jordbruksarealet i kommunen øker. Samtidig ser man at mindre, tungdrevne areal går ut av drift.

Dovre kommune fikk i 2010 godkjent en endring/utviding av sin ”Forskrift om nedsett konsesjonsgrense” som et ledd i dette arbeidet.

Bruken av utmarksbeite har tradisjonelt vært veldig viktig for husdyrproduksjonen i Dovre. Beregning av antallet føreheter høstet av sau og storfe i utmarka viser dette: omtrent 1,4 millioner føreheter i året. I tillegg kommer beiting med geit, hest og villrein, som til sammen utgjør omtrent 800.000 – 900.000 føreheter i året.

Det er cirka 310 landbrukseiendommer i Dovre kommune. Det er fast bosetting på i underkant av 240 av disse.

Når det gjelder skogsdrift har aktiviteten i Dovre vært rimelig stabil, men lavere enn ønskelig de siste årene. Cirka 4 000 m³ tømmer ble tatt ut i 2010.

4 - "Enig og Tro til Dovre faller"

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Færre aktive gårdsbruk fører til mer leiejord og mer intensiv drift. Dette fører til at tungdrevne og marginale jordbruksareal går ut av drift og gror igjen. - I en tid med bruksnedleggelse er det en utfordring å stimulere til økt rekruttering i landbruket. - I forbindelse med jordlovs- og konsesjonslovsbehandlinger må en søke å oppnå gode bruksrasjonaliseringer for å legge til rette for en god og aktiv drift av jordbruksarealet i kommunen. - I tillegg til bruksnedleggelse ser en og at stadig flere gir seg med husdyrbruk. Dette fører til utfordringer i forhold til utmarksbeiting og skjøtsel av kulturlandskapet. - Omtrent 80 landbrukseiendommer i Dovre kommune, gjerne småbruk, står ubebodde. En bør søke å finne muligheter for å få tatt i bruk den ressursen disse tomme brukene/boligene representerer. - Effektiviseringen innen det tradisjonelle landbruket fører til nedgang i sysselsettingen innen næringen.	- All eksisterende dyrket jord skal være i drift - Økt rekruttering til landbruket - Styrket beitenæring/ økt beitebruk - Økt bosetting på småbruk og nedlagte/ ikke aktive bruk - Økt tømmer-avvirkning - Økt aktivitet og sysselsetting i landbruket.	- Søke å oppnå gode bruksrasjonaliseringer - Legge til rette for rekruttering innen landbruket og legge til rette for gode generasjonsskifter. - Stimulere til økt bruk og skjøtsel av utmarka (beiting) via ulike tilskuddsordninger. - Legge til rette for skjøtselstiltak i kulturlandskapet - Styrking av boplikten gjennom restriktiv håndtering av konsesjonslov og Forskrift om nedsatt konsesjonsgrense ("0-konsesjon") - I større grad enn i dag tillate fradeling av tun til boligformål på småbruk. Fradeling skal i så fall skje til helårsbolig, altså en streng håndheving av 0-konsesjon med krav om boplikt i slike tilfelle. - Fradeling gjelder <i>ett/en</i> tun/tomt/bolig Øvre arealgrense på eiendom for å tillate fradeling av tun: * maks 20-25 dekar fulldyrket og/eller overflatedyrket jord, eller * maks 50 dekar produktiv skog, eller * maks 70 dekar totalareal - Eventuell seter skal følge jorda, uavhengig av om ny eier har seter fra før eller ikke. Setra kan etter ny seterforskrift benyttes til tilleggsnæring. - Fradeling kan bare tillates hvis det ikke skaper driftsmessige ulemper for landbruket i området - Stimulere til økt avvirkning av tømmer gjennom ulike tilskuddsordninger. - Det må utarbeides en strategi som ser helheten i de ressurser landbruket rår over innen jord, skog og utmark. Stimulering av tilleggsnæringer, gründervirksomhet og muligheter som de store verneområdene gir er sentrale moment.

Løken seter i Grimsdalen

1.2 Setre

Fakta

Det er cirka 240 setre i Dovre. De fleste av disse ligger på Dovrefjell, i Grimsdalen eller i viggja langs vestsida, men og noen mer spredt og enkeltvis.

En seter består ofte av minst tre hus; seterstue, kokhus og fjøs. Både bygningene og miljøet rundt setrene, med element som gamle løe, gjerder, bruer, råk og lignende, er viktige kulturminner i kulturlandskapet, med stor kulturhistorisk verdi.

Fjellova og Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenningene (”Seterforskrifta”) regulerer utnytting av retter og lunnende m.m. i statsallmenningene, og skal sikre at allmenningene blir brukt på en måte som fremmer næringslivet i bygda og tar vare på naturvern- og friluftslivsinteressene.

Forvaltningsplanene for verneområdene på Dovre-fjell og i Rondane legger en del føringer og rammer for bebyggelse innenfor verneområdene.

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Bruk av setre og utmark er et viktig grunnlag for husdyrholdet i Dovre. Det vil framover bli viktig å sikre setrene og utmarka som en viktig ressurs for gardene i bygda. • En ønsker å opprettholde seterdriften i kommunen, men det er i dag svært få som driver tradisjonell setring med melkeproduksjon i Dovre. • Mange av seterhusene er verdifulle kulturminner som det er viktig å ivareta. En ser dessverre at alt for mange seterhus forfaller.	• Sikre setrene og utmarka som ressurser for gardene i Dovre. • Opprettholde bruk av setrene i Dovre. • Drift av seterkveene/dyrka arealene i fjellet. • Vedlikeholdt bygningsmasse på setrene	• Legge opp til en restriktiv jordlovsbehandling i saker der setre blir søkt fradelte til fritidsformål. Setrene skal følge den dyrka jorda/jordbruksenheten. Dette gjelder og i tilfeller der jord blir solgt som tilleggsjord til landbrukseiendom som har seter fra før. • Legge til rette for aktiv bruk av setrene på Dovrefjell og Grimsdalen (”moderne” seterdrift, inkluderer og bruk av setrene i tilleggsnæring, så som småskala turistvirksomhet). • Se næringsutvikling og kulturminnevern i sammenheng for å legge til rette for en best mulig utnyttelse av setrene, samtidig som en vedlikeholder og tar vare på kulturminnene som setrene representerer.

Verkjesetre i Grimsdalen

*Eksempel på Måsåhus:
Bruvoll-buset i Grimsdalen*

1.3 Måsåhus og andre mindre buer i utmarka

Fakta

Begrepet måsåhus er spesielt for Dovre. Mange av gardene har et lite hus i fjellet, der de overnattet da de hentet ned mose (reinlav) som føring til husdyra. Noen av disse husene er i dag restaurert til fritidshus,

mens andre har omtrent samme standard som før. I tillegg finns det jakt-, fiske- og gjeterbuer som har omtrent samme utseende og standard som måsåhusene.

Utfordringer	Mål	Veivalg
Det er viktig at både måsåhus og andre jakt-, fiske- og gjeterbuer i fjellet blir ivaretatt og at de blir regnet som en ressurs til garden.	- Sikre at måsåhus og andre buer i fjellet blir tatt vare på, og restaurert og våla etter tradisjonell byggeskikk og slik at bygningene sin kulturhistoriske verdi ikke blir forringet. - Sikre at slike buer, i de tilfella de tilhører en gard, ikke blir fradelt, men fortsatt består som en ressurs for garden	- Legge til rette for restaurering og vedlikehold av bygningene i fjellet etter prinsipp innen tradisjonell byggeskikk og bygningsvern. - Slike tiltak kan få økonomisk støtte gjennom mellom annet kommunale SMIL-tilskudd og Kulturminnefondet. - Buer under 15 m2 kan utvides til dette arealet. Buer over 15 m2 kan ikke utvides, men de kan restaureres innenfor eksisterende areal. - Gå igjennom rutiner for fradeling av måsåhus og i samarbeid med styrene i sameiene få på plass en god formell behandling av disse sakene. - Jordlovs- og eventuell Plan- og bygningslovsbehandling

Kulturlandskap i Dovre - Buåsgård

1.4 Kulturvern

Kulturlandskap

Fakta

Kulturlandskap er landskap som er formet av mennesket sin bruk over lang tid. Tradisjonell landbruksdrift har formet det meste av områda i Dovre gjennom dyrking på innmark, beite for husdyr i innmark og utmark og bruk av utmarka til slått, beite og skogen til byggematerialer og brensel.

Verdien av kulturlandskapet er knyttet til utseende/ det estetiske og biologisk mangfold skapt gjennom bruken av området. På områder som er hardt beita eller slått over lang tid, finner en spesielle planter, lav og sopp som preger vegetasjonen i områder, jf. biologisk mangfold. Dette forsvinner dersom områdene vokser til eller blir gjødsla eller pløyd.

1. Verdifulle kulturlandskap.

Det er registrert 13 områder i Oppland innafor den nasjonale registreringa av Nasjonalt verdifulle kulturlandskap, deriblant 2 områder i Dovre: Grimsdalen og Øverbygde.

2. Bygningsmiljø - byggeskikk

Gardstun med de karakteristiske, store og solsvidde tømmerbygningene preger landskapet, særlig på solsida, på en positiv måte. Flere av gardstunene i Dovre er freda etter kulturminnelova og må derfor også vurderes som kulturminne. Plassering av gardstuna i landskapet, materialvalg, farger, størrelse, utforming, plassering av bygninger i tunet og tallet på bygninger er viktig for hvordan kulturlandskapet blir seende ut.

Kulturlandskap (forts.)

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Endret arealbruk ut fra nye behov – bygging av fritidsboliger og frittstående boliger i kulturlandskapet. • Kulturlandskapet endres og gror igjen som en følge av annen bruk, f.e. skogplanting, lite beiting, redusert hogst, osv. • Endrete driftsformer og krav i landbruket. • Endrete krav til bygningsmessig standard	• Prioritere følgende områder: - Nasjonalt verdifullt kulturlandskap * Grimsdalen, * Øverbygda/Bergsgrenda. • Stimulere til vedlikehold av gamle bygninger og bygningsmiljø gjennom formidling av tilskudd (SMIL, Kulturminnefondet) og rådgiving	• Bedre økonomiske vilkår knyttet til å ta vare på den gamle bygningsmassen i landbruket. • Tilpassa vilkår for landbruket for å ta vare på ekstensive driftsformer som ivaretar kulturlandskapet. • Ikke tilplanting av skog i verdifulle kulturlandskap. • Skjerme åpne kulturlandskap for bygging av fritidsboliger og spredd boligbygging. • Bruke eksisterende virkemiddel i landbruket aktivt til å ta vare på verdifulle kulturlandskapsområder. • Markere regionalt og nasjonalt viktige kulturlandskap som hensynssoner i kommunepåplanen med egne retningslinjer som kan bidra til at de verdifulle områdene blir tatt vare på.

*Bjørnsgårdssætre
i Grimsdalen*

Kulturminner

Fakta

Kulturminner kan en dele i følgende grupper etter hvordan de skal forvaltes eller etter ”vernestatus”:

- Automatisk freda kulturminne – kulturminnelova §§3-11.
- Vedtaksfreda kulturminne – kulturminnelova §§15-21.

- Bygninger eldre enn 1850 - kulturminnelova § 25
- Kulturminne generelt – Bevering av kulturmiljø som hensynssoner i kommuneplanen § 11-8 og i reguleringsplaner § 12-6 i plan- og bygningslova.

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Forfall og dårleg vedlikehold av freda og verneverdige bygninger og bygningsmiljø. • Press på verneverdige bygninger som ikke tilfredsstiller krav til moderne bruk: krav til energibruk, sanitære forhold, utseende. • Bygninger som ikke er egna for moderne bruk – som f.e. ulike store og små driftsbygninger i landbruket som det ikke er bruk for lenger med de driftsformene garden har. • Eierne ønsker moderne bygninger med moderne komfort og lav vedlikeholdskostnad.	• Et representativt utvalg av den tradisjonelle trebebyggelsen knytta til større bygningsmiljø i landbruket i bygda er tatt vare på. • Bygninger knyttet til jakt og landbruksdrift i utmarka og fjellet er tatt vare på. • Et representativt utvalg av krigsminne i og rundt Dombås er tatt vare på.	• Hensynssoner i kommuneplanen etter pbl. 11-8 pkt. c: ”Sone med særlige hensyn til landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø, med angivelse av interesse” er lagt på spesielt verdifulle områder/bygningsmiljø. Til disse sonene bør det knyttes retningslinjer. • Bruke økonomiske virkemiddel (SMIL, kulturminnefondet osv.) aktivt for å ta vare på truede kulturminner. • Legge til rette for å vise fram og informere om automatisk freda kulturminner som f.e. den gamle fangstkulturen over Dovrefjell. • Legge til rette for å vise fram og informere om krigsminner og krigshistorien i Dovre

Snoheim ved Snobetta

Fakstugumyra på Dovrefjell

1.5 Naturområder

Fakta

Naturområder har et stort spenn når det gjelder tilrettelegging og inngrep og kan være alt fra en liten perle nær eller i et tettsted, bolig- eller hytteområder til et stort urørt skogs- eller fjellområde. Naturområder har en verdi i seg selv, men er også en viktig ressurs for opplevelser, rekreasjon og friluftsliv. Det er viktig å finne en god balanse mellom tilrettelegging og bruk og områdets naturkvaliteter. Tilrettelegging for en bruk og skjerming for annen bruk er en forutsetning for å ta vare på naturkvalitetene i et område.

Verneområder

Hovedformålet for vernet i Dovrefjell- og Rondaneområdet er å ta vare på sentrale leveområder for villreinstamma i området. Samtidig skal allmennheten ha tilgang på naturopplevelser gjennom tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

- 73% av arealet i Dovre kommune ligger innenfor verneområder eller arealer som vurderes å bli verneområder.
- Innenfor kommunen ligger hele eller deler av tre

nasjonalparker (Dovrefjell-Sunndalsfjella, Dovre og Rondane nasjonalpark)

- Innenfor kommunen ligger hele eller deler av fem landskapsvernområder (Kongsvoll/Hjerkinn/Knutshø, Vesl-Hjerkinn, Fokstugu, Grimsdalen, Dørålen landskapsvernområder).

- Innenfor kommunen ligger hele eller deler av åtte naturreservater (Flåman, Vesl-Hjerkinn-tjønnin, Hjerkinnholen, Haukskardmyre, Grimsdalsmyrin, Mesetermyre, Fokstumyra og Kattuglehømyre naturreservat).

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Ta vare på de små ”naturperlene” som er viktig for folk i hverdagen. • Ta vare på tettstedsnære naturområder både for naturen selv og som områder for rekreasjon og friluftsliv. • Tekniske inngrep i randsona til verneområdene legges i områder som har andre inngrep fra før. • Gjengroing av åpne naturområder.	• Naturverdiene i små og store naturområder i kommunen er sikret.	• God arealdisponering – analyse av arealene slik at attraktive naturområder ikke blir bygget ned. • Sørge for at friareal i og rundt boligområder holder en høy standard. • Skjøtsel er et virkemiddel for å ta vare på naturkvalitetene i noen områder • Legge til rette for flerbruk av deler av naturområder.

Rein i skytefeltet på Hjerkinn

1.6 Biologisk mangfold

Fakta:

Nasjonale resultatmål (St.meld.nr 26 (2006-2007)
Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand.):

- I truede naturtyper skal inngrep unngås, og i hensynskrevende naturtyper skal viktige økologiske funksjoner opprettholdes.
- Kulturlandskapet skal forvaltes slik at (...) biologisk mangfold opprettholdes.
- Truede arter og ansvarsarter skal opprettholdes på eller gjenoppbygges til livskraftige nivåer.

Dovre kommune har følgende registreringer for biologisk mangfold:

Temakart biologisk mangfold viser hvilke arealer som er registrert.

- Viltkart
- Større registreringer utført i fjellområdene og

delvis i hoveddalføret.

- Store arealer i hoveddalføret som ikke er vurdert.

Alle lokaliteter med store biologisk mangfold-verdier er verdsatt etter Direktoratet for naturforvaltning sitt system, som deler inn lokalitetene i viktige (B) og svært viktige (A) områder. I tillegg kommer områder av lokal betydning (C).

Samlet er det kartlagt 50 svært viktige, 86 viktige og 25 lokalt viktige lokaliteter. Denne fordelingen peker klart mot at det er mange, trolig svært mange lokalt viktige områder som så langt ikke er tilstrekkelig dokumentert. Inntrykket gjennom kartlegginger i kulturlandskapet og gjennomgang av ulike kilder er at det nok også står igjen en del svært viktige og viktige lokaliteter som ikke er kartlagt.

Biologisk mangfold (forts.)

Utfordringer	Mål	Veivalg
Det meste av arealet med store biologisk mangfold-verdier i hoveddalføret ligger i områder med store kulturlandskapsverdier, men marginal jordbruksverdi. Det er derfor en utfordring i plansammenheng å legge til rette for at verdiene opprettholdes gjennom tradisjonell jordbruksdrift.	- Bevare områder med biologisk mangfold. - Sikre muligheten for økt biologisk mangfold. - Registrerte A- og B-områder skal bevares. - Opprettholde Snøheimveien og Ringveien.	- Søknadspliktige tiltak i A- og B-områder skal ikke tillates. - Søknadspliktige tiltak i C-områder kan tillates dersom det finnes flere områder med denne naturtypen i kommunen, tiltaket ikke gir negativ påvirkning på bio. mangfoldverdiene eller at gitte avbøtende tiltak oppveier den negative påvirkningen. - Områder med store bio. mangfoldverdier og fragmentert registrering bindes sammen med LNF-områder. - Ferdsl ut fra forskningsresultater.

1.7 Vilt og fisk

Fakta

I Dovre er det organisert jakt på villrein, elg, hjort, rådyr og småvilt (rype, hare, skogsfugl).

Kommunen er, etter ulike regler i viltlova med forskrifter, gitt et samla ansvar for flere virkemidler innen viltforvaltninga, m.a. forvaltning av hjortevilt og bever, fallvilt og jegerprøven. Dovre kommune utgjør ett vald for hjortevilt som består av 21 jaktfelt. Elgutvalet, som består av representanter for grunneierlagene, utarbeider en 5-årig driftsplan for elg, hjort og rådyr. Det er kommunen som viltmyndighet som godkjenner driftsplanen. Elgutvalet fordeler kvoter ut fra driftsplanen.

Kommunen har ansvar for fallviltarbeidet i kommunen. Denne oppgava er satt bort til et fallviltlag.

Det er et betydelig antall storvilt som blir påkjørt på jernbane og på E6.

I Lågen er det tiltrettelagt for fritidsfiske av A/L Lågen fiskeelv.

Fjellstyret administrerer jakt og fiske i statsallmenningene. Fiskekortet i Dovre gjelder på all statsgrunn, samt de private Ryddølstjønn, Knarttjønnin og Langtjønn. Ved Vålåsjoen er det tiltrettelagt for rullestolbrukere.

For fjellområdene rundt Snøhetta blir det også solgt felles fiskekort.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Utnytte det økonomiske potensialet som ligger i jakt generelt, både for grunneiere og næringslivet i kommunen. - Gjennomføre gode viltstelltiltak når kommunen ikke har et viltfond til å finansiere tiltakene. - Det store tallet med påkjørsel av hjortevilt på jernbanen og E6 gjennom kommunen	- Dovre kommune har en sunn og bærekraftig stamme av vilt og ferskvannsfisk. - Dovre er internasjonalt kjent som et reisemål for jakt- og fisketurisme. - Dovre har landets mest attraktive treningsområde for jakthunder. - Bærekraftige reinsstammer i Snøhetta og Rondane villrein-områder.	- Vektlegging av merking og andre fysiske tiltak for å redusere fare for viltpåkjørsler langs E6 - Arealplanlegging som ivaretar vilt og viltinteresser - Regulere jakta utfra bestandsmal og årlige tellinger..

1.8 Friluftsliv

Fakta

Friluftsliv er definert som "opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse". Allemannsretten er bærende i det norske friluftslivet og er en rett til fri ferdsel til fots i utmark.

Tilrettelegging for friluftsliv er viktig både i et folkehelseperspektiv og i sammenheng med tilrettelegging for reiselivet i en utmarks- og fjellkommune som Dovre. Dovrefjell og Rondane er godt kjente områder knyttet til friluftsliv og naturopplevinger. Dovre kommune er en FYSAK-kommune og har satset mye på tilrettelegging for fysisk aktivitet.

Nærfriluftsliv

Det er en nasjonal målsetting at folk skal ha tilgang på friluftsliv og fysisk aktivitet i nærmiljøet og i hverdagen. Dette gjelder både nærmiljøet til tettsteder og boligområder, men og i nærmiljøet til fritidsboliger. Gang- og sykkelveger langs mye trafikkerte veger er viktig for både voksne og barn. "Grønne korridorer" ut fra sentrums-, bolig- og hytteområder er også viktige.

Dette er viktig både ut fra folkehelse-, trivsels- og klimaproblematikk. Skiløyper bør generelt ikke krysse brøytete bilveger. Det er også viktig at skoler og barnehager har lett tilgang på områder for ute- og friluftaktiviteter. Gjennom god arealplanlegging sikrer en dette.

Norsk villreinsenter sin paviljong "viewpoint SNØHETTA"

Tilrettelegging for friluftsliv i Dovre:

Sommer

Anlegg / Tiltak	Eier	Status / Vedlikehold	Kommentar
Stier i Hindbrekka	Dovre kommune / Næringsforeningen	Årlig vedlikehold	Kart er tilgjengelig
Mehørun den - Sti rundt Mehø	Dovre kommune	Nyetablert. Årlig vedlikehold	Kart / brosjyre
Merking av sykkeltrur på veger i Dovre	Dovre Næringsforening	Dårlig vedlikehold og markedsføring.	
Pilegrimsleden	Dovre kommune	Årlig vedlikehold	Eget nettsted. Infohefte om leden gjennom Dovre.
Turveg Hjerkin n - Tverrfjellet med observasjonshytte	Norsk Villreinsenter, Hjerkin n	Nyetablert	
Dombåshaugen	Dovre kommune, Dovre Næringsforening	Til forfall. må rustes opp.	
DNT-stier	DNT Oslo og Omegn	Jevnlig vedlikehold.	Godt markedsført og tilrettelagt info gjennom DNT.
En sammenhengende tur- og sykkelvei over Dovrefjell mellom Dombås og Hjerkin n	Dovre kommune	Under planlegging og gjennomføring	Trinnvis opparbeidelse. Dombås - Fokstugu ferdig 2012.
Natur- og kulturstier i Grimsdalen	Dovre kommune	Jevnlig vedlikehold	

Vinter

Anlegg / Tiltak	Eier	Status / Vedlikehold	Kommentar
Konkurranseskiløyper, Kjørrhovda	Dombås IL	Lagt om og opprustet 2010 / 2011. Jevnlig vedlikehold. Preparering hele sesongen.	
Turskiløyper, Dombåsmorka.	Dovre Næringsforening, Dovre kommune	God stand. Årlig vedlikehold. Preparering hele vinteren.	Oppdatert kart over løypene er tilgjengelig.
Turskiløyper, Hjerkin nhøe.	Dovre kommune	Nyetablert. Jevnlig vedlikehold. Oppkjøring vinterferie - påske.	Oppdatert kart over løypene er tilgjengelig.
Turskiløyper, Eftansåe, Dovre	Dovre IL	Jevnlig vedlikehold. Oppkjørt hele vinteren.	Oppdatert kart over løypene er tilgjengelig.
Lysløype Dovre	Dovre IL	Jevnlig vedlikehold. Oppkjørt hele sesongen.	
Turskiløyper, Skogsetra	Brennhaug Røde Kors	Lite omfang i Dovre. Samarbeid med Høvringen.	
Turskiløyper rundt Vålåsjøen.	Furhaugli Turisthytte og Dovregubbens Hall.	Oppkjøring med snøscooter og spor i påska.	

Friluftsliv(forts.)

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Vedlikehold av infrastruktur. - Utgifter til løypeoppkjøring - Etablering av flere og attraktive tilbud - Utvikle produktene slik at tilretteleggingen gir verdiskaping - Samarbeid mellom næringslivet og kommunen om presentasjon og utforming av produktene	- Legge til rette for at innbyggere og besøkende kan gis mulighet for et aktivt friluftsliv i nærmiljøet. - Bidra til å skape tur- og naturglede til innbyggerne og de tilreisende i Dovre. - Verdiskaping i reiselivet.	- Friluftsliv i nærmiljøet blir sikret gjennom god arealplanlegging både i kommuneplan, kommunedelplan og reguleringsplaner - Gjennom god planlegging sikre at preparerte skiløyper ikke blir krysset av brøytede bilveger - Sikre grønne korridorer ut fra tettsteder, boligområder og hytteområder - Sikre nærfriluftsområder gjennom god arealplanlegging: ”100-meterskogen”, rekreasjonspunkt i nærmiljøet, områder ved bekker og småvann. - Tilrettelegge for et allsidig og variert friluftsliv i randsonene til E6 over Dovrefjell for å sikre nærhet til tilretteleggingen og for å kanalisere ferdsel vekk fra sårbare områder for villreinen - Tur- og sykkelveger langs mye trafikkerte veger: - Langs E6 på strekninga Dombås - Lie (statlig) - Langs E6 på strekninga Toftemo – Kråkvoll/Texaco (statlig) - Langs E6 over Dovrefjell mellom Dombås og Hjerkinna – nytte eksisterende vegstrekninger og bygge ny veg mellom disse. Planlegging og gjennomføring av prosjektet er i gang (kommunal) - Tilrettelegge for attraktive friluftstilbud for lokalbefolkning og reiseliv i randsonene i lite sårbare villreinområder - Fortsette satsinga på FYSAK i Dovre kommune

Røde Kors - alltid beredt

1.9 Motorferdsel i utmark

Fakta

Motorferdsel i utmark blir regulert etter lov og sentral forskrift om motorferdsel i utmark og islagte vassdrag. I områder vernet etter naturmangfoldloven er det oftest egne regler om motorferdsel. I verneområder skal motorferdselsaker behandles både etter motor-

ferdselloven og verneforskriftene. Dovre kommune har i 2012 godkjent 4 leiekjørere med snøskuter, derav to hjelpekorps og en person i Folldalen. De aller fleste oppdrag for transport på snødekt mark, blir vist til de godkjente leiekjørerne.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Unngå at uthuling av regelverket fører til motorferdsel som skader naturmiljø, dyreliv og friluftsopplevelser for folk. - Aksepten for motorferdsel i utmark er økende i deler av befolkningen.	- Opprettholde en streng praktisering av regelverket knyttet til motorferdsel i utmark i samsvar med intensjonene i regelverket. - Opprettholde Snøheimveien og Ringveien.	- Henviser kjøreoppdrag om vinteren til godkjente leiekjørere. - Dovre kommune vektlegger enhetlig praksis og rask saksbehandling innefor gjeldende lovverk mht søknader om motorferdsel i utmark. - En streng praktisering av motorferdselregelverket forutsetter at den strenge praksisen gjelder alle, også de som med hjemmel i lovverket har lov til å kjøre. - Utarbeide en reguleringsplan for kjøring på isen på Hjerkinndammen. - Ferdselen i skytefeltet reguleres ut fra forskningsresultater.

NM 142 TOW i nå nedlagte Hjerkinns Skytefelt

1.10 Samordnet areal- og transportplanlegging

Fakta:

Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging sier:

Arealbruk og transportsystem skal utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, med miljømessig gode løsninger, trygge lokal-samfunn og bomiljø, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling.

Fylkesplanen har lagt slike føringer:

Det er en utfordring å utvikle gode steder som er tette og funksjonelle, og som samtidig tar vare på stedets tradisjoner, kulturverdier og grønne områder. For å sikre gode bokvaliteter og nærmiljøer er det viktig at fortetting og høyere arealutnyttelse ikke går på bekostning av viktige områder for opphold og aktivitet.

Arealplanleggingen må brukes aktivt for å redusere transportbehov og klimagassutslipp. Et mer konsentrert utbyggingsmønster gir bedre grunnlag for kollektivtransport, samtidig som flere kan gå eller sykle til daglige gjøremål. For å begrense transportomfanget bør lokalisering av virksomheter skje ut fra analyser av transportbehov og tilgjengelighet.

Dovre kommune har definert fire områder som tettsteder; Hjerkin, Dombås, Dovre og Dovresko-gen. Tettstedene er i stor grad belagt med kommunal infrastruktur, dvs. veg, vann og avløpsnett. Dovre og Dombås har barnehager og barneskoler. Dagligva-rebutikker og serveringstilbud finnes i tettstedene i hoveddalføret, mens det meste av andre kommer-sielle tilbud finnes i Dombås.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Dovre kommune har gjennom sin klima- og energiplan forpliktet seg til å bidra til en reduksjon av klimautslippene med 30%. - Redusere transportbehovet og legge til rette for bruk av alternative energiformer til oppvarming av bygninger.	- Redusere klimautslippene i Dovre kommune med 30% - Redusere privat og offentlig transportbehov - Økt bruk av alternativ ener-giform til oppvarming.	- Nye byggeområder legges innen to km. avstand fra sentrale tettstedsfunksjoner - Dovre kommune legger til rette for at viktige servicefunksjoner (dagligvarehandel, barnehage, skole og fritidsaktiviteter) kan nås i tettstedene Dombås,og Dovre. - Dovre kommune legger til rette for at servicefunksjoner (dagligva-rehandel, fritidsaktiviteter) kan nås i tettstedet Dovreskogen. - Legge til rette for alternative energiformer i plan- og bygge-saksbe-handling.

1.11 Samferdsel

Gjennom Dovre kommune går 2 av de mest sentrale kommunikasjonsårene i landet, E-6 og Dovrebanen. På Dombås har disse ferdsselsårene forgreininger. Fra E-6 går E-136 nordvestover til

Åndalsnes/Molde/ Ålesund. Raumabanen går ned til Åndalsnes. På Hjerkin tar riksveg 29 av til Foll-dal kommune og videre mot Alvdal/Tynset/Røros.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Det ligger per i dag ikke inne planer om utbygging av E6 gjennom Dovre, men en kan regne med at dette vil kunne komme senere, jf den planlagte utbyggingen nord til Øtta. - En utbygging av høyhastighetsbane vil kunne være et potensial for å komme i konflikt med jordbruksarealer. - Det er viktig med god standard på veger og andre fysiske sikringstiltak. - Det er og en utfordring å legge til rette for myke trafikanter.	- Bedre forhold for myke trafikanter, særlig i tettstedene i kommunen. - Bedre standard på kommunale veger. - Finne gode løsninger og legge til rette for å imø-tekomme et høyhastighets-baneprosjekt. - Økt satsing på holdningsskapende arbeid, særlig rettet mot unge trafikanter. - Trekke fordeler av at E6 går gjennom Dombås tettsted. - Utnytte trafikken på strekningene for Dovre- og Raumabanen. - Besøkende og tilreisende får riktig informasjon.	- Arbeide videre med å bygge gang- og sykkelveger i kommunen. - Få inn konkrete holdningsskapende tiltak i tra-fikksikkerhetsplanen i forbindelse med kommende rullering, særlig rettet mot ungdom/nye bilister. - Dovre kommune arbeider aktivt for å støtte opp under en utbygging av høyhastighetsbane gjennom vårt område. - Være aktiv i en eventuell veg- og/eller jernbaneut-byggingsspross og arbeide for et kollektivtilbud som stopper der folk bor. - Forlenge turistruta fra Bjorli til Dombås (cruisetra-fikk). Etablere Dombås som utgangspunkt for all trafikk øst-vest, nord-sør. - Nok, informative og korrekt oversatte skilt og informasjonstavler.

Dombås stasjon - et viktig knutepunkt for Dovrebanen og Raumabanen

Dombås er også et viktig knutepunkt for vegtrafikken - nord/sør, øst/vest

6.12 Risiko og sårbarhet

Fakta:

I Dovre finnes få bebygde områder som er utsatt for snøskred, men det finnes relativt store arealer der det er fare for jordskred/løsmasseskred ved store nedbørsmengder og flomstore vassdrag.

Flomfaren i hovedvassdraget Lågen er til stede på kjente og godt definerte arealer i dalbunnen. I mindre sidevassdrag er flomfaren vesentlig større både i snø-

smeltingen og ved store nedbørsmengder.

Kommunen sitt areal er ikke systematisk undersøkt i forhold til radon, men ut i fra enkeltregistreringer er det dokumentert høye radonverdier i enkelte deler av dalføret.

I Hjerkinns skytefelt pågår det opprydding og tilbakeføring av skytefeltet til sivile formål.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Sikring av eksisterende bebyggelse mot farer. - Kartlegging og avdekking av fare. - Fastsette akseptabel restrisiko i Hjerkinns skytefelt.	- Nye byggeområder skal være dokumentert sikre. - Eksisterende byggeområder skal være kartlagt for risiko. - Hjerkinns skytefelt skal være trygt å ferdes i for både folk og fæ.	- Rullere kommunens overordnede ROS-analyse. - Bygging i kjente fareområder skal ikke tillates. - Der risikoen ikke er kjent, skal det gjennomføres konsekvensutredninger og evt. forebyggende/avbøtende tiltak. - Kommunen skal delta aktivt i tilbakeføringsarbeidet i Hjerkinns skytefelt.

1.13 Kraftutbygging

Fakta:

For å sikre kraftforsyning og fornybar energi er det stor pågang på å bygge mindre kraftverk i sideelver til de store vassdragene. Dette gjelder også for Dovre og sideåene til Lågen.

Saker vedr. kraftutbygginger blir behandla etter vannressurslova, og det er NVE som gir tillatelse til utbygginger som er mindre enn 10 MW. Det blir ikke satt krav om at kraftutbyggingsprosjekt skal behandles i kommuneplanen slik som andre fysiske arealinngrep, men kommunen kan ta inn denne problematikken i kommuneplanen for å gi signal om sin holdning til enkeltsaker og kraftutbygging i kommunen generelt. I slike saker er kommunen en høringspart. OED har vedtatt retningslinjer for utarbeidelse av regionale planer for utbygging av små vannkraftverk.

Det er i 2011 starta planlegging for kraftutbygging i følgende sideelver til Lågen:

- Tverrbekken
- Rådåc
- Ryddøla
- Einbugga

Følgende mikrokraftverk er godkjent i Dovre:

- Mesætre (ikke i drift)
- Dørålsætre (i drift påske og sommer)

Kraftutbygging i sideåer til Lågen vurdert slik (2009) etter lønnsomhet (www.nve.no):

Ryddølstjønn

Navn å / bekk	Type kraftverk	< 3 kr / kWh	3-5 kr / kWh	Utbyggingsplaner
Kvennbekken, Dovreskogen	Mini	X		
Ryddøla	Små	X		X
Djupdalsbekken, Dovreskogen	Mikro		X	
Øyadalen, Ilka og Musa	Mikro, mini	X	X	
Rudiåe	Mini	X	X	
Dragåe, mange alternativ	Mini, mikro	X	(X)	
Einbugga , mange alternativ	Små		X	X
Rådåe	Små	X		X
Hjellåe	Mikro	X		
Djupdalsåe	Mini	X		
Lågen, Dombfossen				
Hindåe, ulike alternativ	Mikro		X	
Hundyrju	Mikro		X	
Foksåe	Mikro		X	
Gautåe	Mikro		X	

Tverrbekken, der det foreligger planer, er ikke med i den samlede vurderinga fra NVE. Manningåe er heller ikke med på lista over åer som er vurdert

for utbygging.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Kommunen har en perifer rolle i hvilke planer som blir fremmet og i utfallet av aktuelle utbyggingsplaner for mindre kraftverk i Dovre. - Kommunen er ikke med i vurderinger som blir gjort knyttet til miljøet og miljøkonsekvenser av utbyggingene, som er sett i sammenheng med lønnsomhet og andre positive samfunnseffekter.	Sikre at utbygging av små kraftverk som blir vedtatt, har en minst mulig negativ effekt på nærmiljøet med hensyn til landbruk, landskap, kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturminner.	- Påvirke at det blir laget en regional plan for utbygging av små kraftverk i Oppland. - Prioritere utbygginger i kommuneplanens arealdel utifra hensynet til landbruk, landskap, kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner og verdiskaping.

1.14 Massetak

Fakta

Grus- og fjellmasse er en ikke fornybar ressurs der tilgang på uttakssteder og masse er begrenset. Dette krever en langsiktig og god utnytting av massen og uttaksstedene. Det er satt strenge formelle krav til massetak. Godkjenning av massetak blir behandlet etter Minerallova og Plan- og bygningsloven (og ev. naturmangfoldloven) og gjelder hhv. ”ethvert uttak av mineralske forekomster” og ”vesentlige terrenginn-grep”.

Massetak skal ha godkjenning gjennom kommuneplanen og reguleringsplan, men for mindre uttak til egen bruk praktiserer en at uttaket ikke trenger godkjenning eller plan, såfremt uttaket er mindre enn 500 m³. For nye massetak som blir godkjent gjennom reguleringsplan, blir det også utarbeidet og godkjent en utbyggingsavtale som sikrer opprydding etter avsluttet uttak. Godkjente massetak har vilkår knyttet til bl.a. drift, driftstid, uttaksmengde, utforming og framdrift av uttaket innenfor uttaksområdet. I områder vernet etter naturmangfoldloven er det svært begrensede muligheter til å ta ut grus, f.e. til vegvedlikehold.

Massetak (forts.)

En kjenner ikke årlig massebehov eller mengden av grus/masse som blir produsert hvert år i Dovre. Dette kan også variere sterkt og er avhengig av aktiviteten i bygge- og anleggs-bransjen og antall vegprosjekter.

Bruksformål for masse som grus og knust fjell er:

- Vegformål
- Drenerende masser rundt bygninger og anlegg, infiltrasjonsanlegg
- Ren fyllmasse (trenger ikke være grus eller fjellmasse)

Faktorer som styrer tallet på og

Oversikt over grus og massetak i Dovre kommune

Navn	Produkt	Bruk	Planstatus
Mysusmørbakken	Grus	Kommersielt - i drift	Reguleringsplan
Lie	Grus	Kommersielt - i drift	Driftsplan
Ilka	Grus	Kommersielt - i drift	Driftsplan
Krekerbakken	Grus	Kommersielt	Reguleringsplan
Dovre stenuttak	"Mur" - sten	Kommersielt	Reguleringsplan
Helleberget	Skifer	Kommersielt	Godkjent driftsplan
Ryddølen	Grus	Kommersielt - ikke oppstartet	Reguleringsplan under arbeid
Gamle pukkverket Grønbogen	Knust fjell	Kommersielt - ikke oppstartet	Under utredning
Korsvold	Grus	Egen bruk	-
Dombfossen	Grus	Egen bruk	Midlertidig stengt
Toftelien	Grus	Egen bruk	-
Dovreskogen bygdealmennning	Veggrus	Egen bruk	-
Skogsetervegen	Veggrus	Egen bruk	-
Haverdalen	Veggrus	Begrenset forekomst som er tillatt tatt ut	Godkjent i forvaltningsplanen for Grimsdalen LVO, ikke driftsplan
Rindal	Grus	Egen bruk	-
Vestsidevegen	Grus	Egen bruk	-
Dovre fjell, flere uttak	Grus		Nedlagt
Skytefeltet	Grus		Nedlagt
Grimsdalen, flere uttak	Grus		Nedlagt
Uttak i Lågen	Grus		Ingen godkjente uttak

behovet for massetak er:

- Av hensyn til transportkostnader er det ønskelig at massetakene er spredt i kommunen
- Ulike massetak kan ha ulik kvalitet og egenskaper på massen
- Godkjent massetak er ei god inntekt for grunneieren
- Entreprenørene ønsker av hensyn til pris og konkurranse å disponere egne massetak

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Å skille mellom massetak til "egen bruk" og massetak som skal ha godkjenning gjennom plan og utbyggingsavtale. • Sikre tilgang på knust fjell innenfor kommunen.	• Sikre langsiktig, forsvarlig og optimal utnytting av grus- og steinmassene som er tilgjengelig i kommunen. • Sikre tilgang på grus/masse i ulike deler av kommunen. • Alle massetak som har noe omfang og/eller er kommersielle skal ha godkjent reguleringsplan og utbyggingsavtale	• Behandle ferdig de massetakene som er under planlegging og utredning. • Ikke åpne flere massetak i denne planperioden enn det som er godkjent og de som er under planlegging. • Fortsette praksisen med utbyggingsavtaler som sikrer opprydding i etterkant av avsluttet uttak.

1.15 Byggeområder

Fakta:

Dovre har definert fire tettsteder i kommunen; Hjer-kinn, Dombås, Dovre og Dovreskogen. Alle fire tettstedene har egne kommunedelplaner, der kommunedelplan for Dombås er den mest oppdaterte (2009).

Dovre har omlag 1.300 boligenheter. Omtrent halvparten av kommunens innbyggere bor i Dombås krets. Planreserven for boligtomter på kommuneplannivå er omlag 50 i Dombås, 20 i Dovre og 5 på Dovreskogen.

Dovre har omlag 750 fritidsboliger. De siste 20 årene har bygging av fritidsboliger vært konsentrert til om-

råder i tilknytning til kommunens tettsteder. I gjeldende kommuneplan og reguleringsplaner har kommunen en planreserve på om lag 350 ubebygde tomter.

I tettstedene er det avsatt arealer til næringsvirksomhet. Jora og Høyveg industriområder er avsatt til arealkrevende og støyende virksomheter på Dombås og Dovre. Jora-området er nylig utvidet.

Det er flere boliger, fritidsboliger og næringsbygg som er satt opp i LNF-områder. Deler av disse styres etter retningslinjer og bestemmelser i kommuneplanen.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Finne attraktive boområder, med særskilt fokus på tettstedene. - Redusere transportbehovet i kommunen; skoleskyss, arbeidskjøring, fritidskjøring. - Ta tomme hus/garder i bruk som helårsboliger. - Effektiv areal-utnyttelse gjennom realistisk planlegging.	- Innbyggerne skal ha god bokvalitet. - Alle bolighus i kommunen skal være bebodd. - Reglene for bygging av fritidsboliger skal være tilpasset dagens bruksmønster. - Kommunen skal ha god dekning av næring- og industriarealer for etableringer.	- Nye byggeområder skal legges så nært tettstedene som mulig. - Byggeområder skal ikke legges i eller i umiddelbar nærhet til områder med store biologiske verdier, kulturvernverdier, jordbruksverdier eller i områder med kjent risiko for fare. - Eksisterende byggeområder, som ikke er utbygd, skal vurderes på nytt og evt. erstattes av nye byggeområder som er lokalisert ut i fra denne planens mål og veivalg. - For fritidsboliger med godkjent VA-anlegg og helårsveg, åpnes det for å innvilge personlig betinget bruksendring (midlertidig) fra fritidsbolig til bolig. - Fritidsboliger utenfor regulerte strøk kan ha et bebygd areal på inntil 140 m², fordelt på tre bygg. - Forskrift om nedsatt konsesjonsgrense håndheves strengt, også utenom tettstedene. - Det skal legges til rette for at Høyveg industriområde kan utvides.

Sentrumsområder

I Dovre har en definert fire tettsteder; Hjer-kinn, Dombås, Dovre og Dovreskogen. I samfunnsdelen er det forutsatt at disse tettstedene skal videreutvikles ut i frå de ulike forutsetninger og muligheter disse tettstedene har. Det legges også opp til fortetting og utvikling av gode sentrumsområder.

Hjer-kinn er kommunens minste tettsted. Hjer-kinn har forandret seg fra et samfunn preget av gruvedrift, forsvarsvirksomhet og samferdsel til å bli et tettsted som er basert på reiseliv og offentlig tjenesteyting. Virksomheten knyttet til Hjer-kinn tettsted er også nært knyttet til Hjer-kinn skytefelt og tilbakeføringen av dette.

Det er kommunalt vann og avløp i området. Kommunedelplan for Hjer-kinn tettsted ble vedtatt i 1999.

Dombås er kommunens største tettsted. Dombås er i utgangspunktet ikke en del av denne planprosessen, men omfattes av en egen kommunedelplan fra 2009.

Dovre tettsted er bygdas gamle sentrum og kommuneadministrasjonen holder fremdeles til i kommunehuset Båtsto. Tettstedet har kommunale tjenester som skole, barnehage, næringsområde og tilrettelagte boligområder.

Tettstedet har vært preget av handel, småindustri og skolevirksomhet (Hjerleid).

Dovre tettsted er omfattet av flere reguleringsplaner og generalplankartet fra 1978.

Dovreskogen er kommunens sørligste tettsted og er omfattet av en kommunedelplan fra 2000. Tettstedet har kommunalt vann og avløp.

Dovreskogen har tilrettelagt boligfelt, men er uten

24 - "Enig og Tro til Dovre faller"

butikk og andre tjenester. Tettstedet bærer nå preg av å være et samlingspunkt for grenda Dovreskogen, men nærhet til Otta og Vågå er et fortrinn.

Industriområder

Dovre kommune har to tilrettelagte industriområder. Jora industriområde er felles med Lesja kommune og ligger to kilometer vest for Dombås. Området er regulert i 2012 og har bra med ledig plass.

Høyveg industriområde ligger én kilometer sør for Dovre tettsted. Området har ikke ledig plass og det er behov for utvidelse. Utvidelsen er i hovedsak planlagt i et skogsområde som ikke er dyrkbart og som trenger utfylling.

Tabell 11. Areal avsatt til industriformål:

Nye områder	Type næringsvirksomhet	Areal / da
Utvidelse Høyveg	Industri, plasskrevende virksomhet	
Eks. områder fra eldre planer		
Jora næringsområde	Industri, plasskrevende virksomhet	672
Høyveg industriområde	Industri, plasskrevende virksomhet	45

Fritidsbebyggelse

Dovre kommune har relativt få hytter/fritidsboliger sammenlignet med andre kommuner i regionen. De fleste nye hyttefelt/tomter er konsentrert til områder i nærheten av tettstedene. I tillegg ligger det en del eldre hytter over Dovrefjell som ikke er regulert.

I gjennomsnitt har det de siste årene blitt bygd mellom 5-10 nye fritidsboliger i året. Planreserven som ligger i kommuneplanen dekker derfor behovet utover planperioden, men omfordelinger innenfor planreserven er aktuelt.

Som en følge av innspill til planarbeidet om nytt byggeområde for fritidsboliger ved Hjerkinnhus, foreslås det at de tomtene som ikke er ferdig regulert ved jern-

banen på Hjerkin, flyttes til Hjerkinnhusområdet.

Hytteområdet som er ligger i Jetta er også tidligere avsatt i arealdelen. For å støtte opp om Dovreskogen som tettsted, så ønsker kommunen fortsatt at dette området ligger inne i arealdelen. En vil likevel signalisere at dersom utvikling av disse tomtene ikke starter i planperioden, så bør tomtereserven tas ut ved neste rullering.

Det foreslås også at hytteområdet ved Skeie, som ligger inne i gjeldende arealdel, får et kombinert formål bolig/fritidsbolig. En slik løsning vil være ressursbesparende og dekke kommunens behov for begge tomtetyper i et attraktivt område.

Tabell 2. Oversikt over areal, enheter og behov for nye utbyggingsområder.

Nye utbyggingsområder	Type plan	Areal / da	Enheter
Jetta	Kplan		100
Skeie	Kplan		40
Hjerkinnhus			5

Tabell 3. Oversikt over eksisterende områder tatt inn fra eldre planer:

Eksisterende områder tatt inn fra eldre planer	Type plan	Areal / da	Enheter	Herav ledige
Hjerkinnhø	regplan		21	3
Hjerkinnli	regplan		59	37
Hondyrju	regplan		37	22
Dombåsmorkje	regplan		177	177
Ola B. Killi	regplan		30	30
Frank Brækken	Kdelplan		10	10
Dombås hyttegrend	regplan		40	40
Dovrefjell panorama	regplan		74	12
Hågåjordet	regplan		20	10
Guttormslykkja	regplan		9	6
Bergsgrende	regplan		87	42
Åsagrende	regplan		5	1
Skogsætre	regplan		44	24
Jetta	kplan		100	100

Boligområder

Det er ikke stor etterspørsel etter nye boligtomter i Dovre. De siste årene har det vært bygd mellom 0 og 5 boliger i året. Sammen med befolkningsframskrivningene, så tilsier dette at en har rikelig med tomterreserver i planperioden.

Dovre sliter med befolkningsnedgang og det er derfor viktig å legge godt til rette for alle som ønsker å etablere seg i kommunen. Ett av tiltakene er et variert tilbud av boliger og boligtomter.

Alle fire tettsteder har tilrettelagte boligområder med offentlig infrastruktur. I alle disse boligområdene har en ledige og byggeklare tomter, men en har behov for nye og mer egnete arealer på Dovreskogen.

Det er i kommunedelplan for Dombås tettsted (2009) avsatt områder for sentrumsnære boligtomter og muligheter for bygging av leiligheter/rekkehus i sentrumsområdene. Det er også lagt til rette for fortetting gjennom at det er åpnet for boligformål i sentrumsbyggenes andre- og tredjeetasjer.

Attraktive boliger er et fortrinn for alle kommuner. Alle distriktskommuner kan tilby god plass og naturkvaliteter. Dovre sitt fortrinn er godt utbygde lokalsentra og sentrumsnære boliger. Det er store muligheter for å finne nye boligarealer som oppfyller de kravene som er satt i samfunnsdelen ang. avstander

og kvalitet innenfor alle fire tettstedene.

Behovet for nye, sentrumsnære boligtomter er størst på Dovreskogen. På grunn av registrerte fareområder i umiddelbar nærhet av dagens sentrumsområder, så foreslår kommunen at et eksisterende boligområde på Leiramoen utvides. Leiramoen har flate tomter med god solgang og utsikt.

Dovre kommune ønsker i tillegg å ha et bredt spekter av boligtomter og muligheter for bosetting. I noen tilfeller kommer det ønsker om spredt bygde tomter eller å bosette seg på hytta. Dette vil en imøtekomme ved å legge til rette for personlig betingete bruksendringer av fritidsboliger (der infrastrukturen er på plass) og en strengere praktisering av boplikt på landbrukseiendommer. En slik praksis vil ivareta både ønsket om et variert bolig- og tomtetilbud og det vil være arealbesparende.

Spredt boligbygging kan kun skje etter dispensasjonsbehandling, der kriteriene er fastsatt i retningslinjer i Inf-områdene.

For å komplettere tilbudet av boligtomter, ønsker kommunen å legge til rette for boligtomter i tre områder; ved Hjellsætre, Bergsgrende og et kombinert bolig- og hyttefelt ved Skeie. Disse boligområdene vil rette seg mot en andre målgrupper.

Tabell 4. Tabell over utbyggingsområder til boligformål i arealplanen.

Nye utbyggingsområder	Areal / da	Enheter	Ledige
Hjellsætre		5	
Bergsgrende		10	
Skeie, del av hyttefelt i arealdelen		5-10	
Leiramoen		5	
SUM NYE ENHETER		30	
Utbyggingsplaner tatt inn fra eldre planer			
Alle eldre arealer i Dombås			
Hindåfeltet IV	regplan	16	10
Hindåfeltet V	kdelplan		
Hindåfeltet VI	regplan	6	6
Tverrbekken	kdelplan		
Hjellykkjeteigen	kdelplan		
Slettenfeltet	regplan		6
Einbuggfeltet	regplan		6
Dovre sentrum			
Dovreskogen boligfelt	kdelplan		2
Lærargarden	kdelplan		5
SUM enheter			

Fritids- og turistformål:

Flere næringsområder har utviklet seg over tid fra en del av en landbrukseiendom til å bli en selvstendig enhet, uten at dette er formalisert gjennom arealplaner eller annen behandling etter lovverk. Dette gjelder spesielt campingplasser og turistbedrifter. Dovre kommune vil derfor tillate mindre vesentlige endringer/utvidelser gjennom dispensasjonsbehandling, men vesentlige utvidelser/endringer kan kun skje etter egen reguleringsplan. Følgende eksisterende områder er brukt til dette formålet, men er ikke avsatt til næringsområde:

- Snøheim
- Furuhaugli
- Dovregubbens Hall
- Fokstugu fjellstugu
- Faksfall camping
- Bjørkhol camping
- Holum camping
- Dovre bensin og service
- Toftemo turiststasjon
- Dovreskogen camping
- Grimsdalshytta
- Haverdalen turisthytte
- Øvre og Nedre Dørålsæter

Idrettsanlegg

Det er ikke satt av nye områder til idrettsanlegg, men følgende eksisterende områder som ikke er regulert er tatt inn i planen:

- Øian skytebane
- Snipen idrettsplass
- Dovreskogen skytebane
- Jetta stadion
- Jøndalen hoppbakke
- Klokkehaugen hoppbakke

Forsvaret

Forsvaret disponerer to øvings- og skytefelt i Dovre:

- Hjerkinnskytefelt (nedlagt, tilbakeføres, verneplanprosess i arbeid)
- Lieslie skytefelt

Hensynssoner

Faresone flom: Som tiltak for å unngå alvorlige hendelser er det ikke etablert nye byggeområder i områder utsatt for slik risiko. Videre er det fastsatt bestemmelser knyttet til bebyggelsens avstand til vassdrag.

Faresone skred: Som tiltak for å unngå alvorlige hendelser er det ikke etablert nye byggeområder i områder utsatt for slik risiko.

Sikringssone
drikkevann og
vannforsyning

Det er avsatt soner rundt hver enkelt kilde for kommunale anlegg.

Hensyn friluftsliv

Skiløypenettet ved tettstedene Hjerkinns, Dombås og Dovre er avsatt med egne hensynssoner.

Hensyn kulturlandskap

Det er avsatt soner med egne retningelinjer for Bergsgrenden/Øverbygde og Grimsdalen som de to viktigste kulturlandskapene i kommunen.

Båndlegging etter lov om naturmangfold

Det er avsatt hensynssoner for alle områder med verdifulle biologiske kvaliteter, A- og B-områder. Til disse hensynssonene er det satt retningslinjer.

Båndlegging etter lov om kulturminner

Alle automatisk fredete kulturminner og vedtaksfredete anlegg er merket med hensynssone, med tilhørende retningslinjer/bestemmelser.

Detaljeringssoner – reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde.

2. Overordnet ROS arealdelen

2.1. Innledning

Plan- og bygningsloven av 2008 sier at all planlegging skal fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø, viktig infrastruktur, materielle verdier mv. I henhold til plan- og bygningsloven § 4-3 skal planmyndigheten, ved utarbeidelse av planer for utbygging, påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging.

Formålet med denne analysen er å gi en overordnet framstilling av virkningen av revisjonen av kommuneplanens arealdel kan ha på samfunnssikkerheten. Det er laget et eget temakart for risiko og sårbarhet.

2.2. Status

Dovre kommune har i samarbeid med Lesja kommune utarbeidet Risiko- og sårbarhetsanalyse (revidert 2005). I løpet av kommuneplanperioden 1991-2013 har kommunen gjort seg en del erfaringer når det gjelder saksområder knyttet til risiko- og sårbarhet, men det er ikke utført noen spesifikke undersøkelser eller kartlegginger i forhold til relevante temaer.

I løpet av perioden siden ROS-analysen ble utarbeidet har en blitt gjort kjent med bl.a områder som kan være

utsatt for flom/oversvømmelser, skred, trafikksikkerhetsforhold, sårbarhet ift drikkevannskilder, m.m.

De siste årene har mer intens nedbør og sterkere og mer vind ført til lokale oversvømmelser, økt massetransport i vassdrag og mindre ødeleggelser. Det har vært problemer med overvann, flomskred, flom på landbruksareal og utglidning av jorder, trafikkulykker og branner.

2.3. utfordringer og beskrivelse av aktuelle risikoforhold

Naturgitte forhold

Dovre har et innlandsklima med i utgangspunktet lite nedbør. Vi har tradisjonelt kalde vintre. Området har hyppighet av sterk vind som kan gi ødeleggelser i forhold til vindfall i skog som igjen kan føre til strømbrudd.

I perioder om våren og forsommeren kan det forekomme langvarige tørkeperioder med relativt høy temperatur og dermed tørker skog og mark ut med stor skogbrannfare som resultat. De siste årene har nedbørsmengden sommerstid økt betraktelig parallelt med økt vind.

I tettbygde områder har det vist seg at intenst regn gir større vannmengder enn det de naturlige eller etablerte avløpene greier å ta unna, med bl.a skader på

bygninger og veger som resultat og økt partikkeltransport i vassragene. En del av dette skyldes asfalterte flater. Ved utbygginger må det vurderes om det skal gjennomføres tiltak som tar hånd om overvannet på en bedre måte med infiltrasjonsanlegg og større grad av kantsoner langs vann.

I planområdet er det spesielt skred og flom som kan gi hendelser med alvorlig konsekvens. I Dovre er det ikke gjort særskilte kartlegginger eller utredninger av flom- og skredfare. Standardiserte kart, aggregert fra kartgrunnlaget, finnes for hele kommunen. Disse må suppleres med lokalkunnskap for at de skal ha verdi for arealplanlegging og til bruk i ROS-analyser.

Med henblikk på framtidige klimaendringer er det sannsynlig at frekvensen av slike hendelser vil øke. Arealplanleggingen skal ta hensyn til og tilpasse seg endringene i klima. Dette gjelder både ekstreme hendelser og mer langsiktige endringer.

I vårt område er det ventet en temperaturøkning fram til 2050 på ca 3 grader som årsgjennomsnitt. Nedbøren forventes økt med om lag 10 % på årsbasis og hele 20-25 % om høst, vinter og vår.

Maksimal snødybde i høgfjellet vil trolig øke fram til 2050, men deretter reduseres.

Også vår- og høstnedbøren vil øke, mens sommernedbøren vil avta. Om sommeren forventes det mer ekstrem korttidsnedbør. Økt snømengde kombinert med mer nedbør om våren vil også gi større vårflommer, gjerne kombinert med frost i bakken.

Som tiltak for å unngå alvorlige hendelser er det ikke etablert nye byggeområder i områder utsatt for slik risiko. Videre er det fastsatt bestemmelser knyttet til bebyggelsens avstand til bekker.

Flom i bekker i forbindelse med vårløsning eller større nedbørsmengder på vår og sommer kan gi alvorlige konsekvenser for infrastrukturen, spesielt vegnettet. Det er derfor viktig at stikkrenner og grøfter utformes og plasseres med tanke på slike hendelser. NVE mener 20 meter vil være tilstrekkelig byggegrense på hver side av bekker. Bekker som er vist i digitalt kartgrunnlag er vist i temakart for flom med en sone på 20 meter på hver side. Da dette kartgrunnlaget ikke viser alle små bekker og heller ikke tar hensyn til størrelse og nedbørsfelt, er det ikke lagt inn hensynssone langs bekker i plankartet. I reguleringsplan må det derfor inngå en vurdering av håndtering av overflatevann. En byggegrense på 20 meter fra bekker bør innarbeides i reguleringsplan.

Bestemmelser om overvannshåndtering er også spesielt viktig ved økt utbygging, steinsetting og asfal-

tering, da dette vil kunne gi endrede nedbørsfelt og ledningsnett er bygd under andre forhold.

Berggrunn og løs-masser kan avgi radongass til inne-luft i bygninger. Det har i perioden 1999-2014 vært utført sporadiske målinger. Dette er en kartlegging der et tilfeldig utvalg boliger blir målt og kommunen står for distribusjon av måleutstyr. Dette resulterer således ikke i noe fullstendig dekkende kart for kommunen, men det blir målt noen høye verdier som tilsier at det er hensiktsmessig å ta forhåndsregler i forhold til radon i boliger i området rundt Dovre tettsted.

I Byggeteknisk forskrift § 13-5 er det innført krav ift. sikring mot radongass ved utbygging.

Infrastruktur

I arealdelen til kommuneplanen ligger det noen byggeområder som vil kunne generere en trafikkøkning i sine nærmiljøer. Uønskede hendelser som følge av trafikkøkning ved utbygging og når områdene er utbygde, kan dreie seg om materielle skader, personskader og død. Det har i konsekvensutredningen til kommuneplanen vært vurdert trafiksikkerhet for hvert utbyggingsområde, men en kan ikke se at byggeområdene vil utløse vesentlig økning i trafikken.

Fysiske trafiksikringstiltak, som f.eks gang- og sykkelveg, følges opp gjennom kommunens økonomiplan og innspill til handlingsplan for fylkesveger.

Det er mye gjennomgangstrafikk med en stor andel tungtransport på E6 og E136 gjennom bygda. Vanskelige vær- og føreforhold medfører et stort antall små og store ulykker.

Høgspenningslinjer og transformatorstasjoner kan medføre helseskadelig elektromagnetisk stråling.

Tidligere bruk av områder

Ved bygge- og gravetiltak i områder hvor det er kjente grunnforurensninger eller mistanke om at dette kan forekomme, må det utarbeides en tiltaksplan i iht. Forurensningsforskriften kap 2. I Dovre kommune er det foreløpig ikke mange kartlagte områder med forurenset grunn, men når det i forbindelse med gravearbeider blir avdekket forurensede masser som kan lagres på stedet, vil disse bli lagt inn i grunnforurensningsdatabasen til Klif (Klima- og forurensningsdirektoratet).

De største kjente forekomstene av forurenset grunn i Dovre kommune er den gamle kommunale søppelplassen ved Dombfossen, den gamle søppelplassen ved Lie og et område fra andre verdenskrig ved Myre stadion, begge disse områdene ligger innenfor kommunedelplan for Dombås tettsted.

Generelt er det grunn til å tro at det er forurensede masser på tomter for nedlagte bensinstasjoner, områder for tankanlegg, nedlagte sagbruk, m.m. Ved riving av eldre bygg må det tas hensyn til at det kan ha vært lekkasjer fra nedgravde oljetanker.

Omgivelser

Vannmagasiner og regulerte vassdrag kan medføre risiko ved dambrudd. Det er ingen dammer (kraftforsyning) i nærheten av Dovre kommune som har potensiale for stor skade ved dambrudd.

Etablering av ny næringsvirksomhet og utbygging av større boligområder kan innebære økt støybelastning for omgivelsene. Det kan være utfordringer mhp å sikre uteområder for lek og rekreasjon mot støy og krav om støytiltak må påregnes.

Terrengformasjoner som bratte skråninger og skrenter kan utgjøre en fare for bebyggelse og aktiviteter i noen områder. Hva slags type aktivitet det legges opp til vil avgjøre hva som er akseptabel risiko og hvilke tiltak som må til for å sikre området.

Ulovlig virksomhet

Drikkevannsforsyning, offentlige bygg og institusjoner kan være objekter som er utsatt ift sabotasje eller terror.

Naturområder og kulturminner

Databasene og karttjenestene Naturbase og Artskart er tilgjengelige på internett og disse gir oversikt over registrerte naturtyper og artsforekomster. Naturmangfoldloven trådte i kraft i 2009 og det er et krav i loven at ved offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet, skal hensynet til naturmangfold vurderes og vektlegges. I konsekvens-utredningen til kommuneplanens arealdel er temaet naturmangfold vurdert spesielt og områder hvor det er konflikt med viktige verdier er silt ut. I områder hvor kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet ikke er tilstrekkelig kjent, kan kommunen kreve at det må foretas en kartlegging før en evt utbygging.

Store arealer i Dovre kommune er naturvernområder. Verneforskrift for områdene med tilhørende forvaltningsplaner skal sikre naturverdiene.

Forskrift om utvalgte naturtyper og arter trådte i kraft i 2011. I Dovre kommune er naturtypen slåttemark omfattet av forskriften. Utvalgte arter i Dovre er elvesandjeger, rein og fjellrev.

Vannforskriften (EUs vanndirektiv) legger føringer for forvaltningen av vassdrag og hovedmålet er å

oppnå god kjemisk og økologisk status i vannforekomstene. I tillegg gir Vannressursloven og flere forskrifter regler og føringer for bl.a kantsoner og inngrep i vassdrag. Innspill om utbyggingsområder som kommer i konflikt med vassdrag er silt ut i forbindelse med konsekvensutredning for kommuneplanens arealdel.

Forslag om utbygging i områder hvor det er registrerte automatisk fredede kulturminner er silt ut i forbindelse med konsekvensutredning for kommuneplanens arealdel. I forbindelse med regulering av utbyggingsområder må imidlertid hensynet til eventuelle kulturminner avklares ytterligere. Det kan ikke utelukkes at det er kulturminner i områder som ikke er kjent pr i dag og kulturminnelovens krav om stans i bygge- og gravearbeider ved funn av automatisk fredede kulturminner må følges.

Naturressurser

Utbygging av områder i eller i nærheten av løsmasseforekomster og steinbrudd kan påvirke mulighetene for utnyttelse av disse ressursene. Støy og støv fra uttakene kan medføre konflikter i forhold til nærliggende bebyggelse. I kommuneplanens arealdel har en lagt inn eksisterende og nye masseuttak. Utarbeidelse av reguleringsplan for uttakene skal sikre at drift ikke medfører uakseptabel støy og støvulempe.

I Dovre er det fire kommunale grunnvannverk hvor det er lagt inn restriksjonssoner og klausuleringsbestemmelser for brønnenes nærområde. Restriksjonssonene er lagt inn i plankartet. Det er ikke lagt opp til endringer i arealbruken innenfor restriksjonssonene, men eksisterende arealbruk, ulykker med kjøretøy, utslipp fra oljetanker m.m kan være kritiske i disse områdene og kan medføre alvorlige og uopprettelige skader på drikkevannsforsyningen.

Strategiske områder/funksjoner

Utbygging av infrastruktur som veger og vann- og avløpsledninger vil være nødvendig for de fleste av byggeområdene. I Dovre er det et stort antall private drikkevannsbrønner og disse vil kunne bli påvirket av ny og endret arealbruk og økt aktivitet i områdene. For en del av de nye byggeområdene hvor det legges offentlig vann- og avløpsledninger kan det medføre at eksisterende bebyggelse i området kan koble seg til offentlig infrastruktur. Bensinstasjoner og ulykker med farlig gods er eksempler på virksomhet og aktivitet som medfører risiko for større utslipp. Det menes her utslipp i større mengder.

Friområder

Områder for idrett/leik, rekreasjonsområder, turveger, stier og løyper er viktige for folkehelse og bokvalitet og må ivaretas ved detaljplanlegging av områder. Å tilrettelegge for snarveger gjennom bo-områder vil også være viktig i denne sammenheng. Ny og endret arealbruk vil i noen områder komme i konflikt med stier og løyper og avbøtende tiltak må vurderes i forbindelse med regulering. Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging legger føringer for mulighetene for å omdisponere friområder til andre formål og dette vil være spesielt viktig å huske på ved fortetting av områder.

2.4 Avbøtende tiltak

Med avbøtende tiltak menes tiltak som kan redusere risiko, forebygging og beredskap. Områder med fare, risiko eller sårbarhet er avmerket som hensynssoner i plankartet.

Detaljerte ROS-analyser skal inngå i all arealplanlegging, jf. plan- og bygningsloven. Dette innebærer at det ved område- eller detaljregulering skal utarbeides ROS-analyser. Normalt er det forslagstiller som utarbeider ROS-analyse på reguleringsnivå.

Følgende temaer er avsatt som fare- og risikosoner på plankartet eller i temakart (juridisk bindende):

- Fare- og risikosone skred
- Fare- og risikosone hogspett
- Faresone forurensa grunn

Hensynssoner:

- Hensynssone naturmiljø (naturtyper, verneområder,)
- Hensynssone kulturminner, kulturlandskap
- Båndlegging:
Båndlegging etter lov om kulturminner

Følgende temaer er avsatt

i temakart (veiledende):

- Jord- og skogbruk
- Friluftsliv (turstier)
- Risiko og sårbarhet
- Kulturminner
- Biologisk mangfold.
- Grus og grunnvannsressurser.

Risiko for uønskede hendelser må reduseres ved å utføre tiltak. Noen tiltak kan redusere sannsynligheten for at en uønsket hendelse oppstår, mens andre tiltak kan redusere konsekvensen av den uønskede hendelsen. Noen hendelser kan ikke forebygges tilstrekkelig eller utelukkes selv om det iverksettes tiltak. Hendelser som er merket som røde og gule i analyseskjemaet innebærer at tiltak må iverksettes før arealene tas i bruk. Mange hendelser og tiltak må avklares i forbindelse med regulering av et område, mens andre må ivaretas gjennom behandling av byggesaker.

For å finne ut hvilke tiltak mot uønskede hendelser som er aktuelle å gjennomføre, legger en til grunn ulike lover og forskrifter. Hva som regnes som akseptabel risiko følger til en viss grad bestemmelser som er angitt i lover eller forskrifter og i bestemmelser som følger av kommuneplanens arealdel. Ut over dette er en del akseptkriterier angitt i ulike veiledere og retningslinjer hvor faglige og skjønnsmessige vurderinger og erfaring legges til grunn.

I kommuneplanen er det mest hensiktsmessige tiltaket å ikke legge til rette for bygging og aktivitet på kjente fareområder eller i områder med spesielle verdier. Dette er for det meste gjort i planen og der det ikke er mulig, så er det gjort vurderinger omkring temaet eller avbøtende tiltak.

3. Samlet vurdering

Kommuneplanforslaget innebærer ikke nye, store byggeområder. Hovedutfordringen for Dovre kommune er synkende folketall og strategiene for å møte denne utfordringen er lagt i kommuneplanens samfunnsdel. Arealdelen er ment å støtte opp om samfunnsdelens prioriteringer ved å legge til rette for et mangfoldig boligtomtetilbud og muligheter for etablering av næringsvirksomhet.

Det er også viktig å huske at Dombås tettsted ikke er omfattet av denne planrevisjonen. Mye av utbyggingsevneheten skjer nettopp i og rundt Dombås tettsted.

Med arealdelens nye områder for boliger, skjerpet praktisering av jord- og konsesjonslov og den planreserven som ligger inne i gjeldende planverk, så vil boligtomtbehovet være dekket også utover planperioden. Dette er et ønsket plangrep.

Dovre kommune har en stor planreserve for fritidsboligtomter. En ønsker å fortsette strategien med å legge hyttetomtene i felt så nær tettstedene som mulig. Det er derfor ikke gjort grep for å omfordele tomter fra ett område i kommunen til et annet, med unntak av fem tomter innenfor Hjerkinntettsted. Det er heller ikke lagt inn nye områder for fritidsbebyggelse.

Dovre kommune har sammen med Lesja kommune

et større industriområde på Joramo, like ved grensa mot Lesja. Dette industriområdet dekker de fleste behov for nyetablering innenfor industri- og næringsvirksomhet. I tillegg har Dovre kommune Høyveg industriområde ved Dovre tettsted. Høyveg er fullt og en trenger utvidelse. Noe av utvidelsen vil gå inn på utkanten av et dyrka areal. Sett i forhold til arealets produktivitet, arrondering og planens totalvirkning på landbruksarealer, så mener Dovre kommune at denne utvidelsen er akseptabel.

Byggeområder er forsøkt plassert utenfor sårbare og farefulle områder. Unntaket er plassering av boliger i områder med større natur- og kulturverdier. En mener likevel at dette er akseptabelt på grunn av områdenes store verdi for Dovresamfunnet som byggeområder.

I stor grad er det brukt hensynssoner for å ta vare på viktige regionale og nasjonale verdier.

Det er ikke plassert nye byggeområder på arealer med registrert fare.

Etter en samlet vurdering av planforslaget, finner en at overordnede hensyn, retningslinjer og bestemmelser er ivarettatt. Det er særlig viktig for Dovre kommune å legge til rette for en variert boligstruktur og muligheter for etablering og videreutvikling av næringsvirksomhet, innenfor rammene av statlig politikk.

